

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 124/17

Luxembourg, 28. november 2017

Sodba v zadevi C-514/16

Isabel Maria Pinheiro Vieira Rodrigues de Andrade in Fausto da Silva
Rodrigues de Andrade/José Manuel Proença Salvador, Crédito Agrícola
Seguros – Companhia de Seguros de Ramos Reais SA in Jorge Oliveira
Pinto

Mediji in informacije

Škoda, ki jo povzročijo vozila, ki se uporabljajo tudi kot delovni stroji, je lahko z obveznim zavarovanjem civilne odgovornosti pri uporabi vozil krita le, če se ta vozila uporabljajo zlasti kot prevozna sredstva

Dejstvo, da je bilo vozilo v trenutku, ko se je zgodila nesreča, v nepremičnem stanju in da je bil njegov motor vžgan ali ne, samo po sebi ne izključuje, da je uporaba tega vozila v navedenem trenutku lahko zajeta z njegovo funkcijo prevoznega sredstva

Maria Alves je marca 2006 umrla zaradi nesreče, ki se je zgodila na kmetijskem posestvu, kjer je delala. Na M. Alves se je prevrnil traktor, ki je bil v nepremičnem stanju na stezi posestva, vendar z vžganim motorjem, da je poganjal črpalko za škropljenje herbicida. Zaradi teže tega traktorja, tresenja, ki sta ga povzročila njegov motor in črpalka škropilnice, ter močnega dežja je prišlo do zdrsa zemlje, ki je s seboj potegnila navedeni traktor. Vdovec po M. Alves je vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se plačilo odškodnine iz naslova nepremoženjske škode, nastale zaradi nesreče, naloži bodisi solidarno lastnikoma posestva in lastnikoma traktorja bodisi družbi CA Seguros – zavarovalniški družbi, s katero je ena od lastnikov tega vozila sklenila pogodbo za kritje civilne odgovornosti, povezane z uporabo navedenega vozila – če bi ta družba bila odgovorna za povrnitev takšne škode.

Prva direktiva o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil¹ določa, da je civilna odgovornost pri uporabi vozil, ki so običajno na ozemlju držav članic, krita z zavarovanjem.

Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu, Portugalska) opozarja, da je Sodišče v zadevi, ki je zadevala vzvratno vožnjo poljedelskega traktorja,² presodilo, da pojem „uporaba vozil“ zajema vsakršno uporabo vozila, ki je skladna z običajno funkcijo tega vozila. Portugalsko sodišče meni, da naj bi okoliščine navedene zadeve omogočale ugotovitev, da naj bi običajna funkcija vozila bila biti v gibanju. Vendar pa naj Sodišče še ne bi obravnavalo vprašanja, ali pojem „uporaba vozil“ zajema tudi uporabo vozila kot stroja, ki proizvaja pogonsko silo, pri čemer pa se to vozilo ne premika. Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu) se torej sprašuje, ali bi – ob upoštevanju tako cilja varstva žrtev, ki mu sledijo predpisi Unije glede obveznega zavarovanja, kot nujnosti zagotovitve enotne uporabe prava Unije – bilo upravičeno, da se s področja uporabe pojma „uporaba vozil“ izključi primer vozila v nepremičnem stanju, ki je uporabljeno za svojo običajno funkcijo proizvodnje pogonske sile za opravljanje drugega dela, pri čemer takšna uporaba lahko povzroči hude, celo smrtne nesreče.³

¹ Direktiva Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 10, v nadaljevanju: Prva direktiva). Prva direktiva je bila razveljavljena z Direktivo 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti (UL 2009, L 263, str. 11). Vendar je glede na datum nastanka dejanskega stanja treba upoštevati Prvo direktivo.

² Sodba z dne 4. septembra 2014, Vnuk (C-162/13; glej sporočilo za medije št. 117/14). V drugi zadevi, ki poteka pred Sodiščem, mora Sodišče prav tako pojasniti pojem „uporaba vozil“, in sicer v zvezi z nesrečo, ki se je zgodila na vojaškem vadbenem terenu in v kateri je vključeno vojaško vozilo (zadeva Núñez Torreiro, C-334/16).

³ V tej zadevi so stališče podale vlade Portugalske, Estonije, Irske, Španije, Latvije in Združenega kraljestva.

Sodišče je v današnji sodbi razsodilo, da v direktivi navedeni pojem „uporaba vozil“ ne zajema primera, v katerem je bil poljedelski traktor udeležen v nesreči, pri čemer v trenutku, ko se je ta nesreča zgodila, njegova glavna funkcija ni bila funkcija prevoznega sredstva, ampak da kot delovni stroj proizvaja pogonsko silo, potrebno za poganjanje črpalke za škropljenje herbicida.

Sodišče najprej opozarja, da vprašanje portugalskega sodišča izhaja iz premise, da je predmet zavarovalne pogodbe, ki jo je sklenila lastnica traktorja, kritje zgolj civilne odgovornosti pri uporabi tega traktorja. V teh okoliščinah se predložitveno sodišče sprašuje, ali je položaj, ki je povzročil smrt M. Alves, mogoče opredeliti za nesrečo, ki izhaja iz uporabe zadevnega vozila v smislu navedene direktive.

Dalje, Sodišče opozarja, da presoja pojma „uporaba vozil“ ne more biti prepuščena državam članicam, ampak gre za samostojen pojem prava Unije, ki ga je treba razlagati enotno.

Sodišče poudarja, da **obseg pojma „uporaba vozil“ v smislu navedene direktive ni odvisen od značilnosti zemljišča, na katerem se motorno vozilo uporablja**, in da **ta pojem zajema vsakršno uporabo vozila kot prevoznega sredstva**. V zvezi s tem dejstvo, da je bil traktor v trenutku, ko se je nesreča zgodila, v nepremičnem stanju, samo po sebi ne izključuje, da je uporaba tega vozila v navedenem trenutku lahko zajeta z njegovo funkcijo prevoznega sredstva in da posledično spada pod pojem „uporaba vozil“ v smislu te direktive. Sodišče dodaja, da v zvezi s tem vprašanje, ali je bil v trenutku, ko se je nesreča zgodila, njegov motor vžgan ali ne, ni odločujoče. Vendar Sodišče navaja, da **je glede vozil, ki se v nekaterih okoliščinah uporabljajo tudi kot delovni stroji, treba ugotoviti, ali se je takšno vozilo v trenutku, ko se je zgodila nesreča, v kateri je bilo takšno vozilo udeleženo, uporabljalo zlasti kot prevozno sredstvo, zaradi česar ta uporaba lahko spada pod pojem „uporaba vozil“ v smislu navedene direktive, ali kot delovni stroj, zaradi česar ta uporaba ne bi spadala pod navedeni pojem**. Sodišče je sklenilo, da **se v okoliščinah obravnavane zadeve zdi, da je uporaba traktorja zlasti del funkcije tega traktorja kot delovnega stroja** – in sicer kot proizvajalca pogonske sile, potrebne za poganjanje črpalke za škropljenje herbicida, ki je bila na traktor nameščena za razpršitev tega herbicida na trto na posestvu – in ne kot prevoznega sredstva. **Zato ta uporaba ne spada pod pojem „uporaba vozil“ v smislu navedene direktive.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106